

TÖRÖKÖR

2009. december

A törökóri gyülekezet lapja

Ádventi üzenet

*„Uram, nem fuvalkodik fel a szívem,
nem kevély a tekintetem.
Nem törekszem arra, ami túl nagy
és elérhetetlen nekem.
Inkább csitítottam,
csendesítettem lelkemet,
mint anya a gyermekét.
Mint a gyermek, olyan most a lelkem.”*

Zsolt. 131:1-2

Békesség? Nyugalom? Csend? Ádvent idején? Aligha. Inkább fokozódó zaj kívül-belül, mely aztán tetőpontjára hág a karácsonyi forgatagban. Utána csend. A kiengedés csendje. Vagy fáradt, üresen koppanó csend.

Pedig jó lenne csendben, nyugalomban, békességben készülni az ünnepre, hogy eljusson szívünk legmélyéig az a zene, amely a betlehemi jászolban nyugvó gyermek tiszteletére csendül fel. És zeng tovább, hosszan, fokozatosan elhalkulva.

A harsányság a telítettség versenyében igyekszik legyűrni, túlkibálni a zajt, de csak tetézi, kuszálja, hozzá hasonlóvá lesz, beleolvad. A csend kitér, teret nyit, elnyel, felold.

A csend belülről fakad. Belül születik meg, belül növekszik, belül tölt ki – majd kívül arcunkra, beszédünkre, lépteinkre.

Csendben várakozunk. Nem tétlenül, nem magányosan, nem kiábrándultan, nem fantáziátlanul, nem lustán, de csendben. Reménységgel a szívünkben, hogy ajándékot kapunk.

A Gyermektől.

Balássy András

Körber Tivadar mondja

Ahogy e beszélgetés miatt most visszapillant a 76. évéből, bizonyossággal és békével mondhatja: Isten különös kegyelme kísérte eddig.

A kegyelem megnyilvánulásának tekinti, hogy vallásos családba született, s hogy vallásos nevelésben részesülhetett. És nem is akármilyenben, hiszen erős család vette körül, a maguk körében nagy tekintélyű szülők-

kel, nagyszülőkkel, rokonokkal. Ezért is, azt kell mondania, hogy amit a Bibliából, a hittanból, szüleitől, s különösen édesanyjától tanult, az számára megfellebbezhetetlen igazság volt. Igen, az alapokat megteremtették benne.

Akkor már nyakukon volt a baj. Elérte Békést a front. Tizenegy éves volt akkor. Elmenekültek ők is, mint sokan mások.

Folytatás a 2. oldalon

A PRESBITÉRIUMTÓL

A presbitérium az előző gyűlésén megtárgyalta a jövő évi missziói munkatervet. Ennek egyik fontos eleme a konfirmandus oktatás. Nagy örömmel tölt el mindannyiunkat, hogy egy komoly méretű csoportban indulhatott el idén ősszel a konfirmandus oktatás gyülekezetünkben, ami folytatódik jövőre is. Ez a TeTRISZ, Törökóri Református Ifjúsági SZombatok. A nyolc konfirmandus havonta egyszer találkozik.

A presbitérium természetesen foglalkozik a gyülekezet pénzügyi helyzetével és templom-

A jókedvű adakozót szereti az Isten. 2Kor 9,6-7

munk és a parókia építési ügyeivel is. A közeljövőben kicserélik az épület három ablakát jobban záró, jól szigetelt ablakokra. A templom mennyezetét is szigetelni fogják. Reményeink szerint az eredmény látszik majd a gázszámlán. Folytatódik a pincében levő mellékhelyiség építése. Ezeket az építési munkálatokat olyan összegből finanszírozzuk, amit pályázatokon nyertünk el felújításra, illetve néhány gyülekezeti tagunk áldozatos munkával járult hozzá hogy még kevesebb költséget jelentsen az építkezés gyülekezetünknek.

Pénzügyi helyzetünk egy kis gondolkodásra ad okot, mivel a perselypénzként és egyházfenntartói járulékként befolyt összeg valamivel kevesebb mint amennyivel terveztünk a tavalyi bevételek alapján. Reményeink szerint a csökkenés csak ideiglenes.

Körber Tivadar mondja

Folytatás az 1. oldalról

Másfél évet töltöttek kint, előbb Bajorországban, aztán Ausztriában. Onnan jöttek vissza, mert elképzelhetetlennek tartották, hogy magyarként ne Magyarországon, s ne Békésben éljenek, s hogy az akkori leírhatatlan viszonyok közt sikerült épségben haza térniük, abban is csodát lát, Isten kegyelmének a megnyilvánulását.

És mi másnak tulajdonítsa, hogy az egyre keményedő időkben háromszor vagy négyszer is részt vehetett a szárszói konferencián, már amíg lehetett? Sokat kapott ott. Amihez még az is hozzájárult, hogy épp ez idő tájt kezdődött Békésben, e református városban az evangélizáció. Vendégtelekészek jöttek, megelevenedett a vallási élet, sokakat megérintett, fölébresztett, hitre térített az Ige. Őt különösen Gyökössy Endre előadásai fogták meg. De aztán jött a kommunista fordulat, lehetetlen né vált úgyszólván minden. Akkorra azonban együtt volt benne, amire szüksége volt. Akkor azt hitte, ronthatatlanul.

Leérettségizett, A zene mellett döntött. Nem azért, mert olyan tehetséges lett volna, hanem azért, mert szerette, mert lelkesedett a muzsikáért. Mondania sem kell, elsőre nem sikerült. Alighanem erre volt szüksége akkor. A kudarcra. De hát valahová kerülnie kellett, hogy el ne vigyék katonának. Végül aztán – Isten segítségével, mi mással, sikerült bejutnia Debrecenben a fizika-matematika szakra, és ugyanakkor a konzervatóriumba is felvették. Egy fél év múltán, vizsgák után, végleg a konzervatórium mellett döntött. Egy szárszói ismerőse jóvoltából idegensége is oldódhatott, bejutatta egy akkor házinak nevezett vallásos közösségbe.

A konzervatóriumi időszakban élte meg a harmadik csodát. Azóta sokszor elgondolkodott, mi módon vezeti és óvja meg őt Isten a bajtól. Behivatott a pártbizottságra, hogy rávegyék, jelentsen a konzervatórium őt egyébként

Körber Tivadar

nagyon támogató igazgatójáról. Épp azért kellett volna jelentenie, mert közel állt hozzá. És akkor váratlanul és megmagyarázhatatlanul lemondtak róla, pedig biztosan volt a kezükben eszköz arra, hogy kényszerítsék.

És akkor már Budapest következett, a Zeneakadémia. Mint-hogy a tanári pálya egyre jobban vonzotta – ha kissé megkésetten is, de hivatására ismert benne, a középiskolai énektanár és karvezetőképző tanszakra jelentkezett. 1960-ban diplomázott. Sűrű és boldog idő volt. Hangversenyek, színházi előadások, könyvek, érdekes és fontos emberek. Akkor ismerkedett meg például Czanik Péterrel, a későbbi törökőri lelkésszel is. És az is csodálatos dolog volt, hogy alig hangzott el a diplomakoncertje, már ajánlatot is kapott Kecskemétről. De hát be kell vallania, hogy a hite, nyilván a sokféle hatás következményeként nagyon meggyengült. Eltávolodott attól, ami addig élete gravitációs magja volt. Szégyelli, így történt, ez történt. Sőt, Kecskeméten még messzebbre sodródott Istentől. Tanított, cikket írt, előadásokat tartott, kórust vezetett, beleszövéődött a város zenei életébe, ismert ember lett, meg is becsülték, igazgatója lett az Állami Zeneiskolának, állandó szerzője a Forrás című folyóiratnak, megnősült, családos ember lett, két gyerek apja. Nem is akar erről többet beszélni.

Folytatás a 3. oldalon

ALKALMAINK

Hetente

- Istentisztelet, vasárnap 10.00
- Gyermeknek vasárnap 10.00
- Énekkari próba, vasárnap 9.00
- Bibliaóra, csütörtök 17.00

További alkalmaink

Bibliaiskola

Téma: reformátori hitvallásunk bibliai megalapozása
november 26., csütörtök: egyház
január 14., csütörtök: keresztség
január 28. csütörtök: úrvacsora

Ádventi kézműves

gyermekdelután
november 28.,
szombat 15.00 – 17.30

Te-TRISZ (Törökőri Református Ifjúsági Szombatok)
január 16., szombat 10.00 – 16.00

Filmklub

január 16., szombat 17.00 – 20.00

Ökumenikus Imahét

Még egyeztetés alatt, de valószínűleg így alakul majd:
január 17., vasárnap 16.00: nyitó-alkalom
január 21., csütörtök 17.00: rendhagyó bibliaóra
január 24., vasárnap 16.00: záró-alkalom

Ünnepi alkalmaink

- Ádventi szolgálat a Sweitzer Albert Szeretetotthonban december 10., csütörtök 18.00
- Karácsonyi gyülekezeti délután december 20., vasárnap 16.00 – 18.00
- Karácsonyest – szellemi agapé december 24., 15.00 – 16.00
- Karácsonyi istentiszteletek úrvacsorai közösséggel december 25. és 26. 10.00
- Óévi istentisztelet december 31. 18.00
- Újévi istentisztelet, utána „fogadás” január 1. 10.00

Az ünnepek idején különösen is felhívjuk beteg, idős testvéreink figyelmét a házi úrvacsora lehetőségére.

Lelkeszi fogadóórák:

kedd: 16.30 – 18.00
szerda: 9.00 – 11.00
csütörtök: 15.00 – 17.00

A fenti időpontokban – a lehetőségekhez mérten – mindig igyekszünk rendelkezésre állni.

ALKALMAINK

További időpontokat telefonon lehet egyeztetni.

Lelkipásztor: Balássy András
Telefon: 333-1942
Mobil: 30-638-4719
e-mail: bp-torokor@t-email.hu
honlap: www.torokor.hu

PROGRAMAJÁNLAT

Dr. Nagy Sándortól

Advent, Karácsony, Óév – ezek december hónap mérföldkövei az egyházi esztendőben. Ilyenkor a szokásosnál is kevesebb figyelem és idő marad a család, gyülekezet életén kívüli események, alkalmak látogatására. Mégis, ha együtt vagyunk, és közösen is kimozdulnánk, legyen néhány olyan programajánlatunk, amit érdemes választanunk.

Evangélium Színház. A Magyar Kulturális Örökség Díjával kitüntetett Evangélium Színház november 6-án a Duna Palotában mutatta be Madách Imre Az ember tragédiája című filozófiai színművét. Mégpedig hangsúlyosan hitelesen igazodva a szerző eredeti felfogásához, szándékához. Ez a mű öröklött nemzeti szellemi kincseink között a Himnusz és Szózat érték-tartományából való, ezért ezt a művet mindazoknak, akik e nemzet beágyazottságát a nagy teremtettségbe a legfontosabb kérdésekhez sorolják, életükben legalább egyszer, de javasoltan többször is látniuk kell. Különösen akkor, amikor a rendezői koncepció (Udvaros Béla) az avatott színészi játék, a mértéktartóan költségigényes, de autentikus díszletezés és éppen a szükségességig fokozott igényességű színpadtechnika ragyogóan harmonizál a mű fő mondanivalójával: a küzdés ugyan elkerülhetetlen (különösen ebben a válságos gazdasági és társadalmi helyzetben!), de ha az Úr kinyújtott segítő kezébe kapaszkodunk, akkor küzdelmünk semmiképpen sem kilátástalan! Az előadás négyórás, ezért gyermekekkel és a távolról érkező felnőtteknek is a délutáni előadások ajánlhatók, de azért az utolsó Metrót még a 19 órai előadások után is elérhetjük. Bővebb felvilágosítás: Szortsik Katalin (30/609-2628, illetve 70/266-6510, elektronikus levélben: szorka@citromail.hu)

Folytatás a 2. oldalról (Körber Tivadar mondja)

Ennyit is azért mondott el, hogy érzékeltessen valamit abból, ami lekötötte, míg aztán egyre ritkábban járt templomba, egyre ritkábban olvasta a Bibliát, az imái kiürültek, noha, s milyen érdekes is ez, olykor arra ébredt, hogy álmában imádkozni kezdett.

Tizennégy év után, 1974-ben visszakerült Budapestre, a Zene-művészeti Főiskolára a tanulmányi osztály vezetőjének. A család Kecskeméten maradt, ő meg minden héten hazautazott. Csak két év múltán tudtak a fővárosban lakást szerezni. Aztán mégis tanár lett, a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és Gimnázium katedrája következett.

Az édesanyja. Igen, ő sokat

imádkozott érte, sejtette mi történt vele, s amikor Pestre jött, elvárta, hogy vele tartson a templomba. Pasarétre jártak. Czanik Péter is belépett az életébe megint. Amikor a gyülekezet meghívta Törökőrrre lelkipásztornak, ő is szölongatta, kezdett hát idejárni. Nagyon nehéz idő omlott rá, szinte betemette, nem akar most erről beszélni, de akkor egyszer csak fölszakadt benne: „legyen meg a te akaratom!” Ez volt a fordulópont. Lassan visszatalált Istenhez, visszatalált magához. Illetve, rosszul mondja. Isten visszavezette oda, ahol lennie kell. Megválasztották presbiternek, fölkérték karvezetőnek. Istennek hála, szolgálhatott.

Balássy András hangfelvétele alapján
Varga Lajos Márton

Együtt lenni jó!

Nagy Balázs Ágoston

A kirándulás – azoknak mondom, akik nem tudják, gyülekeztünk félévente, ősszel és tavasszal visszatérő közösségi eseménye, amelynek általában nincs kifejezetten lelki programja. Csak együtt vagyunk, beszélgetünk, megismerjük, s talán jobban is értjük egymást, hogy aztán a gyülekezet formálisabb, lelki alkalmain, elsősorban a vasárnapi istentiszteleten megélt, Krisztusban való lelki egy-

séget, testvérséget, hétköznapi értelemben vett személyes kapcsolatokként is megerősíthessük.

Ezen az őszön, október 24-én Zebegény várt bennünket. A gyülekezetből tizenhatan mentünk, közülük hatan gyerekek. Talán a borongós, csepergős idő miatt is csak ennyien, bár így sem panaszkodhatunk. És bár felkereshettük volna a Farkas Vince volt hajóskapitány által saját házában berendezett Hajózási Múzeumot is, társaságunk mégis tovább ment.

Folytatás a 4. oldalon

Rövid pihenő, csepergős időben

Folytatás a 3. oldalról
(Együtt lenni jó!)

Az első rövid kaptatók után rögtön el is jutottunk a Zebegény fölött magasodó Kálvária-hegyen található trianoni emlékműhöz.

Az emlékművet 1934-ben a zebegényi dalkör és kisbirtokos egyesület állította úgy, hogy a fél árbocra eresztett zászló az Ipoly túloldaláról is látható legyen. Találgattuk többen is, hogy az emlékmű közepén egy négyszögletes oszlopon nyugvó szakállas fej vajon kié volna, Krisztusé-e. Utánanéztam, valóban őt ábrázolja, ahogy azt végül mi is a legvalószínűbbnek tartottuk. A zászlót körülvevő, talán hét-nyolc méter magas oszlopok közötti teret áthidaló némileg romló állagú, és ezúttal kissé síkos betonpallókról – a ködös idő ellenére is – gyönyörű kilátás nyílt a Dunakanyarra.

Zebegényből a Málnás-völgyön, a Remetekereszt-bércen, és a Világos-téren keresztül jutot-

tunk el a Hegyes-tetőre, a Julianus barátról elnevezett, bástyatorony-szerű kilátóhoz, amit az 1914-ben alapított Encián Turistaegyesület építtetett, fennállásának 25 évfordulójára, 1939-ben. Elgondolkodtunk, milyen különös, mindkét dátum világháború kezdetének éve. A köd miatt itt sajnos a kilátást már nem, csak az elemőzsi-ánkat élvezhettük. Innen leereszkedve az Ürmös-réten keresztül, hatalmas bekerített gödrök (talán víznyelők) mellett elhaladva közelítettük meg a Szent Mihály-hegyet, bár a csúcsra aztán már nem mentünk fel mindnyájan. Innen, egy rövid, de sajnos nagyon saras, csúszkálós szakaszon átverekedve magunkat, majd a gyönyörű Templom-völgyön keresztül érkezünk Nagymarosra. Jó tíz kilométert gyalogoltunk.

A nap summája? A sokféleségben együtt lenni kétségkívül nehezebb, de mindannyian megélhettük: együtt lenni jó!

(Örök)ifjú pár, unokákkal

Kardos Eszter

November elsején ünnepelte házasságkötése ötvenedik évfordulóját Dr. Nagy Sándor és felesége, Zsuzsa. Hálát adtak Isten közösen vett áldásaiért, és megújították szent esküvésüket. A gyülekezeti tagokon kívül az ünnepelő pár családja, rokonai, barátai,

ismerősei is jelen voltak, köztük prominens személyek. A szertartást Balássy András lelkipásztorunk végezte. Imájában hálát adott Istennek Sándor és Zsuzsa öt gyermekéért és számtalan unokájáért. S azért a csodáért, hogy a rövid emberi életbe belefér Isten hosszú kegyelme. Az Igét Dr. Czanik Péter esperes hirdette.

Folytatás az 5. oldalon

Balássy András, dr. Czanik Péter lelkipásztor és az ünnepeltek

4 TÖRÖKÖR

PROGRAMAJÁNLAT

Kálvin hagyománya. A Budapesti Történeti Múzeumban Kálvin hagyománya címmel nyitottak kiállítást, amely 2010. február 15-ig tart nyitva. Rendezője, a Dunamelléki Egyházkerület, a reformáció történetét, a reformátusok kulturális örökségét mutatja be az érdeklődőknek. A tárlaton máskor hozzáférhetetlen műveket, tárgyakat, dokumentumokat mutatnak be, olyanokat, mint egyebek közt id. Lucas Cranach festménye, Kálvin eredeti kézirata, vagy Arany János széke.

A Dunamelléki Egyházkerület közgyűlése. A Dunamelléki Egyházkerület december 2-án 10 órától tartja soros rendes közgyűlését a Ráday u. 28. szám alatti székház dísztermében. A karzaton általában bőven van hely látogatók számára, akik – a jellemzően kitűnő hangosítás nyomán – közvetlenül megtapasztalhatják a testület munkáját, atmoszféráját. A közgyűlés egyik kísérőprogramjaként megemlékeznek dr. Kardos János főgondnokról, akit a Rákosi diktatúra megakadályozott hivatalának gyakorlásában, s akit 50 éve, 1959. nov. 12-én szólított magához Mennyei Urunk. A szeptemberi Confessio-ban Kiss Réka történész írt életművéről átfogó tanulmányt.

Botticellitől Tizianóig. 2009. október 28-án nyitották meg a Szépművészeti Múzeumban az itáliai reneszánsz legátfogóbb hazai kiállítását. A Botticellitől Tizianóig – az itáliai festészet két évszázadának remekművei című nagyszabású tárlaton több mint ötven múzeumból, köztük a firenzei Uffizi-ből, a párizsi Louvre-ból, a londoni és a washingtoni National Galleryből, a New York-i Metropolitan Múzeumból, a római Galleria Borgheából és a madridi Pradóból csaknem 130 remekművet láthattunk. A kiállítás emblemikus alkotása kétségtelenül Leonardo da Vinci Hermelines hölgy című, 1489-90-ben festett remeke. A kép Krakóból, a Czartoryski Múzeumból jött, és a lengyel közvélemény egy része, valamint a lengyel sajtó még a múlt héten is nehezményezte, hogy a Hölgy elhagyja az országot – erre ugyanis a budapesti kiállítást megelőzően csak egyszer volt példa Európán belül, akkor olaszországi múzeumokban állították ki. A kiállítás 2010. február 14-ig látogatható.

PROGRAMAJÁNLAT

A sorban állás internetes jegyvásárlással kerülhető el. Erdemes Nagy Sándor főgondnok úrtól tájékozódni, vagy a Szépművészeti Múzeum honlapját felkeresni (www.szepmuveszeti.hu).

Karácsonyi hangverseny. 2009. december 20-án 18 órakor csendül fel a budapesti Deák-téri templomban Bach: Karácsonyi Oratóriuma. Énekel a Lutheránia énekkar. Meghallgatását azonnal a javaslattal ajánljuk, hogy aki ülőhelyet szeretne, az jóval kezdés előtt legyen a helyszínen.

EMLÉKEZTETŐ

November 29-én, vasárnap a délelőtti istentiszteleten a Lónyay Utcai Református Gimnázium 11.A. osztályos tanulói látogattak gyülekezetünkbe, és iskolájukat bemutatva orgonaszóval, énekkel és szavalattal szolgáltak közöttünk. Az istentisztelet perselypénzét az iskola javára ajánlottuk fel.

IMPRESSZUM

TÖRÖKÖR

2009. december
A Budapest-Törökőri Református Egyházközség lapja.
Kiadja a Presbitérium.
Felelős kiadó: Balássy András

E számban közreműködtek:

Balássy András,
Dibusz Sarolta
Dr. Nagy Sándor
Kardos Eszter
Nagy Balázs Ágoston
Varga Lajos Márton

Folytatás a 4. oldalról (Körber Tivadar mondja)

Stílszerűen azt az alapigét választotta, amit a házasságkötés huszonötödik évfordulóján, azaz huszonöt éve is: Példabeszédek 9,10-12. „A bölcsesség kezdete az Úrnak félelme, és a Szentnek a megismerése ad értelmet”.

Az Istentisztelet végeztével az ünnepelő pár szeretetvendégségre hívta meg a gyülekezetet.

Dr. Nagy Sándor és Zsuzsa élete gyümölcsöző élet. Nemcsak kettejük vonásait ötvöző gyermekeik és a templomban minden-

hol látott kisebb-nagyobb, első pillantásra felismerhetően tőlük származó, széparcú unokáik bizonyítják ezt. Hanem azok a közösségek is, amelyekben öt évtized alatt tevékenykedtek, illetve örök ifjan még ma is tevékenykednek: a Szabadság téri és a Baross téri gyülekezet, a Baross téri énekkar, a doktorok kollégiuma, a kispesti református iskola, s a mi gyülekezetünk és énekkarunk, hogy csak a fontosabbakat említsük.

Legyen ezért Istené a dicsőség! Soli Deo gloria: énekelte az énekkar. Az ünnepelő pár és mindnyájunk érzését fejezték ki ezzel.

Könyvszemle

Varga Lajos Márton

Bottyán János könyve, A magyar Biblia évszázadai, remekül megírt kézikönyv, sokat ad annak aki végig olvassa. Erről megkérdezhetik akár Nagy Lajos presbiter testvérünk véleményét is. Ha valaki, hát ő, aki kiállítását rendezett, s példaadó előadást tartott nekünk a Biblia Éve alkalmából, igazolhatja, milyen alapos, és ugyanakkor élvezetes és tanulságos Bottyán János története a legkülönbébb magyar bibliafordítókra és bibliafordításokról Szent István korától egészen az új magyarítású protestáns Biblia 1975-ös megjelenéséig. A kötet 1982-ben látott napvilágot először, most Pecsuk Ottó, a Magyar Bibliatársulat Alapítvány főtítkára, és Fekete Csaba, a Debreceni Református Kollégium Nagykönyvtárának tudományos munkatársa, a régi magyar egyházi irodalom szakértője vállalta a szerkesztés, a sajtó alá rendezés, megújítás áldozatos és alázatos munkáját. Nemcsak a szöveget gondozták, de a problémák mai tudományos értelmezését és megítélését tükröző jegyzetekkel is ellátták a kiadványt, mindamellett, hogy az elmúlt három évtized bibliakiadásának rövid összefoglalását is megírták. (Kálvin, 160 oldal, 2100 forint)

A másik könyv, amit a testvérek figyelmébe ajánlok, a Fabiny Tibor és Tóth Sára szerkesztésében megjelent Irányváltás, négy megtérés történetét adja közre. Négy értelmiségiét. Dér Katalinét, aki az ELTE Ókortudományi Intézetének docense, Kocziszky Éváét, ő a Nyugat-magyarországi Egyetem tanszékvezető professzora, Békési Sándorét, a Károli Gáspár Református Egyetem dékánját, és Fabiny Tiborét, aki ugyancsak a Károli Egyetem professzora. A Károli Hermeneutikai Intézetének felkérésére egy sorozat keretében beszéltek a velük történetekről.

Vallomásuk bővített és szerkesztett írásbeli változatában végigvezetnek bennünket életük külső és belső változásain, beszámolnak arról, hogy kit és miképpen szólított meg az Úr, mi az, amit a meg-szólítottal tesz, mi volna a megtérés lényegi eseménye, és az hogyan játszódik le, mi változik, kinél-kinél miféle következményekkel jár a megtérés. Nagy történet, gyönyörű történet, összetett és drámai történet mind a négyüké. A könyv egyébként DVD melléklettel kapható. Közös is meghallgathatjuk a megtérteket szeretteinkkel, barátainkkal, ismerőseinkkel. Biztos vagyok abban, hogy nem lesz hiábavaló. (Luther/Hermeneutikai Kutatóközpont, 121 oldal, 1860 forint)

Gedeoniták Törökőrön

November 8-án gyülekezeti délutánon találkoztunk a Gedeon Társaság képviselőivel Greizer Miklóssal és feleségével, Zsófiával, valamint Tóth Ernővel és feleségével, Máriával.

A társaságot bemutató Greizer Miklós-tól megtudtuk, hogy névadójuk a Bírak könyvének Gedeonja, aki az Isten szolgálatára minden körülmények közt készen álló férfiak csoportjának vezetője volt, s hogy a társaságot két keresztyén üzletember 1898-ban alapította az Egyesült Államokban. Azóta a protestáns egyházak legnagyobb missziós szervezete lett: 190 országban mintegy 280 ezer tagja van. Feladatuk: előkészíteni a Bibliával való találkozást, minél több embernek kézbe adni a Szentírást, ténylegesen: az Újszövetséget. Öt területen működnek, és szabályaik szerint csakis itt, ahol a legnagyobb lehet a szükség: tanintézetekben, kórházakban és idősotthonokban, szállodákban, börtönökben, s a fegyveres erőknél.

A Magyarországi Gedeon Tár-

Greizer Miklós

saság 1989-ben alakult, jelenleg 31 csoportja dolgozik 440 taggal. A húsz év alatt kétmillió Bibliát ajándékoztak a rászorulóknak.

A beszélgetést vezető, a gyülekezet kérdéseire válaszoló Tóth Ernő szavaiból kiderült, hogy egy-egy csoport megal-

kításához legalább hat protestáns férfi, hitben járó gyülekezeti tag kell, akik felsőfokú végzettségűek vagy vezető beosztásúak, független üzletemberek, vállalkozók. Nem reklámozzák magukat, a sajtót távol tartják, még a telefonkönyvben, s az interneten sincsenek jelen. Aki róluk magyar nyelvű tájékoztatót keres, nem talál. Szolgálatuk mindezt nem igényli, de legalább is nem teszi szükségessé. Viszont – támogatást és segítséget keresve szívesen látogatják a gyülekezeteket, hogy az érdeklődők első kézből értesülhessenek minden fontos dologról, először is arról a hatalmas munkáról, amit imádság, adakozás, és növekvő számú tagság nélkül lehetetlen volna elvégezniük. Ilyenkor beszélnek, mint a mi körünkben is, a munkát kísérő bizonyágtételekről, az Ige erejének megrendítő tanúságairól.

Az estet gyülekezetünk szeretetvendégsége és jó beszélgetés zárta. (V.L.M.)

Dr. Dénes Margit és Kocsis Máté, alpolgármester november 9-én meglátogatta egyházközségünket. Az együttműködés lehetőségeiről tájékoztak. Kocsis Mátét november 22-én a VIII. kerület polgármesterévé választották.

A kezdetek

Balássy András

A gyülekezet életének kezdetei csaknem egybeesnek Megyaszy Mihály Erdélyből menekült lelkipásztor itteni szolgálatával, ezért leginkább az ő visszaemlékezéseiből tudunk tájékozódni.

„1924 május végén érkeztem ki Magyarországra. Ravasz e szóval fogadott: tudtam, hogy neked ki kell egyszer jönnöd Erdélyből. Hitoktató és helyettes lelkészi állás kínálkozott, Fasorban nyári szabadságot helyettesítettem. Közben jún. hóban kilátogattam másodmagammal a telepre, hol téglahegyek közt fogadott röviden Nagy István akkori telep f.ü., egyben a kőbányai anyaegyház gondnoka is.” – írja 1958-ban. De miféle „telepről” is beszélhet? Ennek határait később, egy 1961-es, a gyülekezet önállóságának 10. évfordulóját ünneplő alkalomra írt megemlékezésében így írja le:

„A Kerepesi út és az ezzel párhuzamos Salgótarjáni út, továbbá az Asztalos Sándor utca és Hungária út közti terület jön itt közvetlen figyelembe, mint mag, mint törzs.”

Ezt a területet Juranics telepnek nevezi, melyet később Százados úti lakótelep néven is emlegettek. Ennek jó részét mára lebontották, de a Hős u. 3. földszintes, valamint a Stróbl Alajos u. 7. emeletes házai a mai napig őrzik annak az emlékét, milyen lakótelepet épített az állam illetve a főváros a 20-as évek elején ezen a környéken – főként az olyan erdélyi menekültek számára, mint amilyen maga Megyaszy Mihály is volt. Ő 1924 szeptemberében kezdte el itteni szolgálatát, melynek kereteiről így számol be ugyanabban a visszaemlékezésben:

„Hajlékot istentiszteleteink számára a polg. iskola szép, nagy tornaterme adott. Napi gyűléseknek pedig a kenyérgyárral átellenben fekvő két, piros desz-

ka elemi iskola szolgált színtérül. Ide tartozik annak is a megemlézése, hogy ez az egész munka a kőbányai anyaegyház szárnyai alatt folyt. Ami természetesen védelmet is, de korlátozottságot is jelentett. A központi presbitériumban néhány presbiter képviselt minket. Helyileg pedig szintén volt helyi bizottság és központtól megbízott ún. gondnok, ki azonban családjában csak egymaga lévén ref. nagyon bizonytalan, sőt kétes szerepet játszott, társadalmilag távol maradt a többségtől, sőt a templomtól is. A támadt későbbi zavarok e forrásból indultak ki.

Lelkész vasárnaponként 3 istentiszteletet tartott. 9 ó. a közeli Augusztai telepen, fél 11 ó. Juranicsra, du. a távoli Valéria telepen. Utóbbi helyek lakói szinte kivétel nélkül erdélyiekből kerültek ki és számtalan ismerőssel sok-sok megindító könnyes jelenetek játszódtak le.

A központ és lakás állandóan Juranicsra volt, mely végezhető összejövetelekre, biblia kör stb. vezetésére adott alkalmat, egyben a lelkek éhsége kötelezett is. Korán kitűnt egy nagy hiány, felnőtt konfirmálatlanok jelentkeztek, mivel úrvacsorát szerettek volna venni. Az iskolai hitoktatás mellett meglehetősen többletmunkát jelentett, örömet kellett vállalni, ami azonban már mindjárt szemet szűrt – persze a ferde beállítás miatt – és a tulajdonképi konf. ünnepséget Kőbányára terelték, hol bizony elég formátlanul folyhatott le e máskülönbben kedves, meleg illúziókat ébresztő ünnepség.”

Az egykori polgári iskola később Százados úti Általános Iskola, majd napjainkban Szász Ferenc Szakközépiskola néven működött, működik tovább – itt áll a gyülekezet közvetlen szomszédságában. Az elemi iskolák helyének meghatározása már kissé nehezebb, hiszen bár „a kenyérgyár” még egy évvel korábban is tájékozódási pont volt,

mára annak épületét is lebontották. A környéken lakók azonban még jó ideig tudni fogják, hogy a Hungária körút-Hős utca-Százados út-Stróbl Alajos utca által határolt háztömböt nevezték így.

A fentiekből az is kitűnik, hogy Megyaszy Mihály afféle „nyomortelepi” lelkész volt, hiszen az általa felsorolt telepek nem a legjobb lakáskörülményeket nyújtották – a Juranics volt a leginkább elfogadható, élhető hely. Figyelemre méltó energiával, odaszántan végezte az ige hirdetés, a lelkigondozás és a katechézis szolgálatát. Visszaemlékezéséből ugyanakkor kiderül, hogy az egykori „Százados u. és környéke szórvány” élete nem egyetlen emberen fordult meg és nem is egyedül őt terhelte. Számos munkatársa akadt, de talán jobb így mondani: maga a gyülekezet végezte a szolgálatot. Beszámolójában felsorol huszártisztet és színművészt, garázmestert és számos tanárt, detektívet és kenyérgyári kapust. Nem mellesleg: általában a feleségeket is, akikre szintén hálás szívvel emlékezik vissza. A gyülekezet tehát sokféle, de egyaránt elkötelezett személyekből épült fel.

A lelkesedésre jellemző példa: egy Utász utcai asszony jegygyűrűjét ajánlotta fel templomépítésre és mások is szívesen adakoztak. A közösség tehát gyülekezetként tekintett magára már a kezdetektől is.

Mint az már kiderült a korábbi idézetből, az önállósodási törekvés – sőt minden olyan tevékenység, amely ennek a gyanúját fölvetette – kiváltotta az anya-gyülekezet, Kőbánya rosszallását. A megalapozatlan álmódosítás visszafogása természetesen helyes magatartás, ám egy gyülekezet erejét jobban mutatja, ha képes plántálni, felépíteni, kibocsátani egy új közösséget, mintsem ha visszafogja azt.

Folytatás a 8. oldalon

A kezdetek

Megyaszy Mihály családjával

A Százados úton végül egyfajta „féllegalitásba” menekült a gyülekezet: a Kálvin Szövetség helyi fiókja megalapításával közösségi alkalmak java részét annak keretében tartották meg, így kikerülve a kőbányai „gyámkodást”.

8 TÖRÖKÖR

„Így közelgett el 1925 ősz ideje. Ezzel együtt az Ercsi egyház meghívása a működő lelkészhez, ki 6 tagú családjával nyugdíjintézetben kívüli helyzetében, falura vágyakozva vissza – fogadta el ama meghívást. Kedves, nagy, nyilvános

ünnepély búcsúztatta el a távozót és két vasúti kocsi népe kísérte el új munkahelyére, Újfalusy Gábor és Bíró Dénes vezetésével a másfél éven át itt dolgozó lelkészt.”

A kezdet tehát véget ért, de jön majd a folytatás...